

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Економічний факультет
Кафедра економіки і підприємництва**

**Методичні рекомендації
щодо виконання та захисту
дипломних робіт магістра
з фаху „Економіка підприємства”
8.051 „Магістр з економіки підприємства”**

Методичні рекомендації до виконання та захисту дипломних робіт магістра студентами з фаху „Економіка підприємства” 8.051 „Магістр з економіки підприємства”/Укл.: Газуда Л.М., Готра В.В., Газуда М. В. Ужгород: ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, 2020. 46 с.

Укладачі :

Газуда Л.М., д.е.н., професор

Готра В.В., д.е.н., професор

Газуда М. В., д.е.н., професор

Рецензенти:

Шуліко А. О. – голова методичної комісії, кандидат економічних наук, доцент

Колісник Г.М. – доктор економічних наук, професор кафедри обліку та аудиту ДВНЗ „УжНУ”

Відповідальний за випуск: декан економічного факультету, д.е.н., доцент, Сержанов В.В.

Рекомендовано на засіданні кафедри економіки і підприємництва ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Схвалено на засіданні вченої ради економічного факультету ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, протокол № 1 від 28.08.2020 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Організація підготовки до написання дипломної роботи магістра	5
1.1. Загальні положення.....	5
1.2. Вибір теми роботи.....	6
1.3. Складання плану дипломної роботи.....	6
1.4. Вивчення літературних джерел з обраної теми.....	7
2. Структура роботи.....	8
3. Вимоги до оформлення роботи	12
4. Захист дипломної роботи.....	19
5. Критерії оцінювання роботи.....	20
6. Додатки.....	21
Додаток А. Заява на затвердження теми роботи.....	22
Додаток Б. Орієнтовна тематика до виконання дипломних робіт	23
Додаток В. Список рекомендованої літератури для виконання дипломної роботи	28
Додаток Д. Зразок титульної сторінки дипломної роботи.....	31
Додаток Е. Типовий бланк завдання.....	32
Додаток Ж. Приклад заповнення календарного плану.....	33
Додаток З. Приклад реферату роботи.....	34
Додаток К. Приклад змісту роботи.....	35
Додаток Л. Характеристика розділів дипломної роботи.....	36
Додаток М. Контрольний список необхідних складових роботи....	37
Додаток Н. Приклад оформлення таблиці.....	38
Додаток П. Приклади оформлення рисунків, діаграм.....	39
Додаток Р. Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел.....	41

ВСТУП

У процесі виконання дипломних робіт перед студентами виникає низка організаційних та методичних завдань: обрання теми роботи, її пристосування та уточнення з об'єктом відповідної практики; розробка індивідуального плану виконання роботи; порядок представлення роботи: на відгук науковому керівнику, на підпис завідувачу кафедри, на захист у Державній екзаменаційній комісії.

З метою успішного виконання дипломної роботи необхідним є:

- окреслити основні напрями розкриття обраної тематики, передусім на основі вивчення практики діючих підприємств та огляду літературних джерел;
- виявити резерви підвищення ефективності функціонування підприємства на основі оцінювання його діяльності;
- розробити новаційні підходи, або ж удосконалити існуючі, до ведення господарської діяльності підприємства з метою забезпечення його ефективності.

Метою розроблених методичних рекомендацій є надання допомоги студентам у вирішенні поставлених завдань за змістом та порядком виконання дипломних робіт, а також висвітлення процедури захисту та критерії оцінювання роботи.

1. Організація підготовки до написання дипломної роботи магістра

1.1. Загальні положення

Дипломна робота – це кваліфікаційна робота, комплексне самостійне наукове дослідження, що виконує студент на завершальному етапі навчання в університеті з використанням набутих теоретичних знань та практичних навичок, із за діянням наукового мислення та творчого підходу.

Метою написання дипломної роботи є систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою проекту (роботи).

Тема дипломної роботи повинна бути актуальною, вказувати на наявність невирішених чи недостатньо обґрунтованих проблем у наукових джерелах, законодавстві, практичній діяльності організацій, установ, підприємств, державних органів, відповідати сучасному стану певних видів економічної діяльності та перспектив їх розвитку.

Дипломна робота повинна містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- чітко визначені предмет та об'єкт дослідження;
- встановлені цілі дослідження та завдання із виконання наукових досліджень, які забезпечать досягнення визначених цілей;
- короткий науково-аналітичний огляд інформаційних джерел, нормативно-правового матеріалу про виникнення і сучасний стан досліджуваної проблеми;
- аналіз монографічних і періодичних наукових видань із теми дослідження;
- подання ключової інформації у зручній для сприйняття формі (таблиці, діаграми, ілюстрації тощо);
- самостійні дослідження, розрахунки, виконані із залученням сучасних інформаційних технологій, висновки, практичні рекомендації і пропозиції щодо вдосконалення діяльності організацій, установ, підприємств чи державних органів.

Дипломна робота захищається в державній екзаменаційній комісії, яка присвоює випускнику відповідну кваліфікацію.

На початку семестру (не пізніше як за 120 календарних днів) студент повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри із зазначенням теми дипломної роботи (див. Додаток А).

1.2. Вибір теми роботи

Вибір теми є відповідальним етапом дипломного дослідження, як правило грамотно вибрана тематика забезпечує успішне її виконання. Основні підходи до вибору тематики дипломного дослідження стосуються:

- актуальності, новизни і перспективності;
- наявності теоретико-аналітичної інформації;
- теоретичної важливості й практичної доцільності дослідження.

Окреслюючи новизну ідеї (теми) доцільним є зосередження уваги на актуальності вибору тематики відповідно до зацікавленості й власного бачення дослідника (студента). Вибір тематики дослідження здійснюється усвідомлено і зважено, з урахуванням індивідуальних можливостей і інтересів студента, або ж є логічним продовженням попередніх наукових досліджень: курсових робіт, рефератів, повідомлень на наукових студентських семінарах, конференціях, проблемних розробок у сфері економіки ін. Тема дипломної роботи повинна відповідати схильностям і творчим можливостям дослідника. Вибір теми завершується до початку виробничої практики. Перелік тем дипломних робіт знаходиться на кафедрі, щорічно переглядається і затверджується на засіданні кафедри.

Тему дипломної роботи дослідник вибирає самостійно. При необхідності він може проконсультуватися з викладачем (обраним науковим керівником). Студент-дипломник має право самостійно запропонувати власну тему, що не міститься в запропонованому переліку. Така тема розглядається і затверджується на засіданні кафедри.

З метою полегшення вибору студентом теми дипломної роботи кафедрою розроблено орієнтовний перелік тем за напрямками дослідження (див. Додаток Б).

Після вибору студентом теми дипломної роботи потрібно її погодити з науковим керівником. Керівник допомагає студенту сформулювати план дипломної роботи і дає завдання стосовно її виконання, яке затверджується завідувачем кафедри. На основі завдання студент складає графік виконання дипломної роботи.

1.3. Складання плану дипломної роботи

Науковий керівник, за необхідності, допомагає студенту у формуванні плану й рекомендує необхідну основну та додаткову літературу, статистичні матеріали й інші джерела за темою; проводить систематичні, передбачені розкладом бесіди і консультації; оцінює зміст виконаної роботи як частинами, так і в цілому; дає згоду щодо її подання на захист. Таким чином, керівник надає науково-методичну допомогу, систематично контролює поетапне виконання роботи, вносить необхідні корективи, дає рекомендації щодо

доцільності прийняття того чи іншого рішення, а також робить висновок про завершеність дипломної роботи.

У процесі дослідження план роботи може коригуватися відповідно до наявної інформаційної бази з обраної тематики. Основне завдання, при цьому повинно змінюватися якомога менше. Водночас важливим є усвідомлення черговості й побудови логічної послідовності запланованих робіт. При організаційній черговості завдання виконуються залежно від наявних можливостей, порядок їх виконання може змінитися тільки за умови їх кінцевої завершеності за терміном виконання.

Логічна послідовність диктує розкриття сутності завдання. Доки не завершений перший розділ, не можна переходити до другого. Важливо навчитися знаходити в будь-якій роботі головне, вирішальне, те, на чому доцільно зосередити на цей час свою увагу. Це дасть можливість знайти оптимальні розв'язки поставлених завдань. Такий методичний підхід приводить до необхідності врахування стратегії і тактики наукового дослідження. Це означає, що студент визначає основну мету роботи, формулює ключове завдання, виявляє доступні резерви для виконання задуму та ідеї, обирає необхідні економічні методи і прийоми для більш повного розкриття обраної тематики.

1.4. Вивчення літературних джерел з обраної теми

Ознайомлення з літературою за темою дипломної роботи починається відразу після розробки ідеї, тобто задуму наукового дослідження, який, як уже зазначалося раніше, знаходить своє відображення в темі й плані роботи. Така постановка справи допомагає цілеспрямованіше шукати літературні джерела за обраною темою і краще опрацювати матеріал, адже витoki основних питань проблеми майже завжди закладені в більш ранніх дослідженнях.

Як знайти потрібну літературу? Добре складений перелік навіть при побіжному знайомстві із заголовками джерел допомагає усвідомити обсяг потрібної інформації. Необхідно переглянути всі види джерел (передусім публікації за останні роки), зміст яких пов'язаний з темою дипломного дослідження. До них належать матеріали, надруковані в різних вітчизняних і зарубіжних виданнях, офіційні матеріали, статистична інформація.

Найважливіші книги та статті необхідно обов'язково прочитати в оригіналі. Вивчивши літературне джерело, відразу зробіть його повний бібліографічний опис, щоб не втратити достовірність інформації.

Вивчаючи літературу, не намагайтеся тільки запозичити матеріал. Паралельно обдумайте знайдену інформацію. Цей процес має тривати протягом усієї роботи над темою, тоді власні думки, які виникли в ході знайомства з чужими працями, стануть основою для отримання нового знання. Зазвичай використовується не вся інформація, що міститься в певному джерелі,

а тільки та, яка безпосередньо стосується теми дипломної роботи і тому найбільш цінна і корисна. Таким чином, критерієм оцінювання вивченого є можливість його практичного використання в роботі.

Працюючи над окремим розділом чи підрозділом потрібно взаємопов'язувати його із проблемою в цілому, і навпаки, розглядаючи проблему в широкому розумінні необхідно вміти розділяти її на частини, кожна з яких продумувати в деталях.

Можливо, частина отриманих даних виявиться непотрібною, дуже рідко вони використовуються повністю. Тому необхідним є ретельний відбір і оцінювання інформаційного матеріалу, передусім наукового (Додаток В).

Основними завданнями огляду літератури є:

- ознайомлення з матеріалами за темою дипломної роботи, їх класифікація, відбір пріоритетних досліджень, основних фундаментальних праць, найсуттєвіших результатів;
- формулювання напрямів дипломної роботи, характеристика методу й основних розділів теоретичної та практичної частин роботи;
- отримання вихідного матеріалу для написання частини дипломної роботи, складання анотованого покажчика статей і книг за обраною темою.

2. Структура роботи

Дипломна робота складається з таких структурних елементів:

- титульний аркуш;
- типовий бланк завдання до роботи;
- реферат;
- зміст;
- перелік умовних позначень (при необхідності);
- вступ
- основна частина (розділи роботи);
- висновки;
- перелік використаних джерел;
- анотація (українською та англійською мовами)
- додатки (при необхідності).

Розділи роботи повинні бути поділені на 2-4 підрозділи.

Дипломна робота магістра повинна мати обсяг 90-100 сторінок основного тексту (вступ, розділи, висновки). В основній частині дипломної роботи можна передбачити чотири розділи, але ця вимога не є обов'язковою. Як правило обирають класичний варіант формування змісту роботи – три розділи.

З наступним розподілом сторінок (у %)

Розділи дипломної роботи	Обсяг роботи, %
Вступ	5
Перший розділ	20
Другий розділ	30
Третій розділ	30
Висновки, перелік використаної літератури, додатки	15

Титульний аркуш роботи (див. Додаток Д) містить найменування вищого навчального закладу, в якому виконана робота, прізвище, ім'я, по батькові автора, назву роботи, шифр і найменування спеціальності, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, місто виконання роботи.

Типовий бланк завдання до роботи подається після титульного аркуша. Зразок оформлення завдання наведено в Додатку Е. Приклад заповнення календарного плану наведено в додатку Ж.

Реферат – стисло відображає основні аспекти дослідження і формується на основі завершеної дипломної роботи (Додаток З).

Далі розміщується зміст, в якому зазначається найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури, додатків (див. Додаток К).

Перелік умовних позначень, скорочень і термінів. Якщо в роботі вживається специфічна термінологія, використано маловідомі скорочення та інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, на окремій сторінці, яка розміщується перед вступом.

Складається він таким чином: ліворуч - скорочення (за абеткою), праворуч - розшифровка. До прикладу:

ВРП – Валовий регіональний продукт

СЕЗ – Спеціальна економічна зона

СОТ - Світова організація торгівлі

Якщо спеціальний термін, скорочення, символ чи позначення повторюється менше трьох разів, їх розшифровка дається у тексті при першому згадуванні.

Вступ розкриває сутність і стан вивченості проблеми, обґрунтування необхідності проведення дослідження, доцільності роботи для економіки країни, регіону, підприємства. У вступі обґрунтовується актуальність теми, розкривається наукове та прикладне значення її розробки, чітко формулюється мета і завдання, об'єкт і предмет, методи та інформаційну базу дослідження. Розглянемо основні частини вступу більш детально.

Актуальність теми – обов'язкова вимога до будь-якої дипломної роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми, з чого й випливає актуальність теми.

Від обґрунтування наукової проблеми логічно перейти до формулювання мети дослідження, а також зазначення *конкретних завдань*, які вирішуватимуться відповідно до визначеної мети.

Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета дослідження. Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення (підприємство або організація, на основі даних якого виконується дипломна робота).

Предмет – проблема (коло питань), які досліджуються в роботі на прикладі об'єкта дослідження. Предмет міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної роботи.

Методи дослідження, як інструмент добування фактичного матеріалу, також обов'язкові елементи вступу до дипломної роботи і необхідна умова досягнення поставленої мети. У вступі описуються й інші елементи наукового процесу. До них, зокрема, відносять посилання, на якому саме фактичному матеріалі виконана дана праця. Тут дається характеристика основних джерел отримання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних) і вказуються методологічні засади про ведення дослідження.

Завдання дослідження повинні окреслити сферу наукового пошуку, досліджувану у дипломній роботі.

Наукова новизна одержаних результатів: В роботі, що має прикладне значення, слід додати коротко відомості про практичне значення застосування одержаних результатів на об'єкті дослідження або рекомендації щодо їх використання на цьому об'єкті чи інших суб'єктів господарювання, галузі або для України в цілому.

На завершення вступу доцільно подати структуру дипломної роботи, тобто навести перелік її структурних елементів і обґрунтувати послідовність їх розміщення.

Основна частина дипломної роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис питання та обґрунтування застосованих методів дослідження. У кінці кожного розділу подають висновки із стислим викладенням наведених наукових і практичних результатів.

Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі роботи і повністю її розкривати. Студенту необхідно в трьох розділах роботи стисло, логічно та аргументовано викладати матеріал відповідно до встановлених вимог. Так,

Перший розділ, як правило, присвячується дослідженню теоретичних основ теми, де висвітлюються фундаментальні положення економічної науки в цій галузі знань і розглядаються такі питання (оформлені у вигляді підрозділів чи параграфів): теоретичний огляд та аналіз досліджуваних питань; місце проблеми, яка вивчається, у системі економіки, взаємозв'язок елементів системи, вплив предмету дослідження на стан економіки; концепція предмету дослідження, тощо.

На основі аналізу теоретичних підходів та узагальнення різних точок зору, дипломник повинен висловити і обґрунтувати власне бачення, або ж висловити власну оригінальну точку зору.

В другому розділі (аналітичному) на основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів необхідно: відобразити техніко-економічну характеристику об'єкта дослідження та сучасний стан вирішення досліджуваної проблеми на конкретному підприємстві **не менше, як за останні 3 роки**; виявити динаміку відповідних показників, що характеризують стан економіки в цілому, в галузі, регіоні, ситуацію на підприємстві з проблем, що розглядаються; визначити вплив різних чинників на досліджувані процеси та встановити причини недоліків; оцінити невикористані можливості підприємства щодо вдосконалення управління відповідними процесами; сформулювати висновки щодо можливих заходів, спрямованих на вирішення проблемних питань.

Матеріали цього розділу повинні базуватися на ретельному вивченні чинного законодавства, інструкцій й інших нормативних матеріалів, на всебічному і глибокому аналізі статистичного і фактичного матеріалу, зібраного в процесі переддипломної практики.

Третій розділ (оптимізаційний) повинен присвячуватися питанням удосконалення предмету дослідження відповідно до умов функціонування суб'єкта господарювання. Завдання, які потрібно вирішити, такі:

- огляд напрямків удосконалення предмету дослідження стосовно об'єкта вивчення;
- оптимізація предмету дослідження або кількох його найзначніших елементів, у тому числі з використанням математичних методів та моделей;
- використання можливостей обчислювальної техніки для удосконалення окремих аспектів предмету дослідження;
- розрахунок економічної ефективності пропозицій студента в частині удосконалення діяльності об'єкта дослідження з кола проблем, що вивчаються, стосовно до умов функціонування суб'єктів ринку в Україні.

Висновки рекомендується оформити чітко, логічно виважено, Висуваючи ті чи інші пропозиції, необхідно відзначити їхню ефективність.

У висновках підводиться підсумок дослідження, необхідно чітко та послідовно (у тезисній формі), викласти основні узагальнення результатів проведених досліджень, не перевантажуючи цифровими даними й іншими другорядними матеріалами. Вказати у якій мірі вирішені завдання та досягнута мета випускної роботи, що були сформульована у вступі.

Інформація, представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності, проміжні математичні доведення тощо, які не увійшли до складу основної частини, але яку студент вважає за доречне вмістити у випускну роботу, виносяться у додатки.

Характеристика розділів дипломної роботи наводиться у Додатку Л.

У додатку М наводиться контрольний перелік складових роботи для самоперевірки студентом наявності всіх частин.

Стиль викладу матеріалу у дипломній роботі має бути науково строгим та стриманим, коректним у полеміці. При побудові речень бажано використання дієслів, що стоять у неозначено-особовій формі, наприклад: "Вважається за доцільне запропонувати...", але не: "Я пропоную...".

3. Вимоги до оформлення роботи

Дипломна робота друкується машинописним способом або за допомогою комп'ютерного принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А 4 (210x297 мм), притримуючись берегів таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм, з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 через 1.5 міжрядкові інтервали.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Текст основної частини поділяється на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин роботи „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично щодо тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовку не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше позицій, то їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в добір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом дорівнює 2-3 інтервали.

Кожну структурну частину роботи потрібно починати з нової сторінки, підрозділи продовжують по тексту.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи на ньому номер. Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: "1. ВСТУП" або "Розділ 6. ВИСНОВКИ". Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "2.3" (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: "1.3.2" (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Подання таблиць (див. Додаток Н).

- Цифровий матеріал, коли його багато або є потреба у зіставленні певних показників, як правило, оформлюють у таблиці. За змістом таблиці поділяються на аналітичні та неаналітичні. Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнений аналіз показників, що вводиться до тексту словами: "аналіз показників таблиці дає змогу зробити висновок, що...", "із таблиці видно, що" і т. ін. При цьому в тексті не треба повторювати кількісних відношень, які наведені в таблиці. До неаналітичних таблиць вміщують здебільшого необроблені статистичні дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей.

- Таблиці повинна передувати преамбула, де здійснюється перша згадка про таблицю і пишеться слово "табл.", при повторних — "див. табл.", після чого вказують номер таблиці (без знаку "№").

- Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

- При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово "Таблиця" і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "Продовження табл. і вказують номер таблиці, наприклад "Продовження табл. 1.2".

- Зазвичай таблиця складається із таких елементів: порядкового номера і тематичного заголовка, боковика, заголовків вертикальних граф (головки), горизонтальних рядків, вертикальних граф (основної частини, тобто прографки).

- За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковнику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предикат таблиці, або присудок (тобто дані, якими характеризується підмет), - у прографці, а не в головці чи боковнику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковнику – всіх даних цього рядка. Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким.

Приклад побудови таблиці

Таблиця (номер)

Назва таблиці	
Головка	
	Заголовки граф
	Підзаголовки граф
Рядки	
	Боковик (заголовки рядків) Графи (колонки)

- При побудові таблиці слід дотримуватися збереження певних пропорцій між її частинами: боковик не може займати більше третини її формату, а висота заголовної частини – перевищувати третину висоти таблиці.

- Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються. Боковик, як і головка, вимагає лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним. У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять в тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи співпадали; неоднорідні -

посередині графі; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

- Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку дипломної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

- Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

- Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами “Те ж”, а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк "-", відсутність даних – трьома крапками "...", або літерами "н.в." (немає відомостей).

- Якщо всі дані, наведені у таблиці, мають однакову одиницю вимірювання, то її вказують у тематичному заголовку, якщо різні – то в заголовках стовпців або рядків через кому. Позначення одиниць вимірювання при цьому має відповідати загальноприйнятим стандартам.

- Якщо наведені у таблиці дані відрізняються будь-якими особливостями (є попередніми, відносяться до частини явища, що вивчається, тощо), то на це необхідно вказати у примітках, які розміщують одразу під таблицею.

- Таблиці вміщують у роботу одразу ж після першого згадування про них у тексті або на наступній сторінці. Розміщувати таблиці слід так, щоб їх можна було читати, не повертаючи рукопису; якщо це неможливо — таблицю вміщують так, щоб рукопис треба було повернути за годинниковою стрілкою.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) необхідно приводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації позначають скороченим словом «Рис.» (слова «схема», «діаграма», «графік» та інші не вживаються) і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Графічне наведення статистичних даних, яке наочно показує співвідношення між ними, називається діаграмою. За формою побудови діаграми поділяють на лінійні, площинні та зображувальні. Найчастіше у випускних роботах використовують лінійні і площинні (стовпцеві та секторні) діаграми.

Лінійна діаграма характеризує за допомогою прямих, кривих або ламаних ліній кількісні показники розвитку об'єктів, явищ або процесів, що досліджуються.

У стовпчикових діаграмах кількісні дані відображаються у вигляді прямокутників – стовпців, які розміщуються вертикально поряд або на однаковій відстані один від одного. Висота цих стовпців відповідно до встановленого масштабу пропорційна кількісним значенням показників, що зображуються. Горизонтальне розміщення таких прямокутників утворює стрічкову діаграму.

Секторна діаграма є широко відомою формою зіставлення різних частин одного цілого. Площі, які утворюються секторами кола, і є основою для порівняння. Секторна діаграма будується шляхом поділу кола на окремі сектори пропорційно питомій вазі частин у цілому.

Засобом графічного зображення змін однієї змінної величини залежно від змін другої є графік. Найчастіше у випускних роботах використовуються графіки часових рядів. Такі графіки зображують зміни явищ або процесів у часі. Для побудови часових рядів використовується, як правило, прямокутна система координат. На осі абсцис відкладаються відрізки часу, а на осі координат – значення рівнів ряду динаміки. На один графік можна нанести для порівняння кілька динамічних рядів.

Схеми у дипломних роботах використовують для того, щоб показати склад, структуру та взаємозв'язок між окремими елементами явища, що вивчається, або щоб відобразити послідовність елементів того чи іншого процесу.

Кожна ілюстрація у дипломній роботі повинна мати порядковий номер, який складається з двох цифр, розділених крапкою (номер розділу та номер рисунку всередині розділу), тематичну назву, а у разі необхідності – ще й пояснення (підрисунковий текст). Для всіх ілюстрацій прийнято єдине позначення "Рис." (рисунок). Номер рисунку та його назва розміщуються під рисунком. При посиланні на ілюстрацію у тексті випускної роботи називають її вид (діаграма, графік, схема) та номер. При повторному посиланні на

ілюстрацію використовують скорочене слово "дивись" (наприклад, "див. рис. 1.1"). Приклад оформлення рисунку дивіться в додатку П.

Всі ілюстративні матеріали у дипломній роботі розміщують одразу після посилання на них. Розміщувати рисунки слід так, аби їх можна було читати не повертаючи рукопису. Якщо це неможливо — ілюстрації розміщують так, щоб рукопис треба було повернути за годинниковою стрілкою.

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Порядковий номер формули вказують у круглих дужках праворуч від неї. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки. Посилання в тексті на порядковий номер формули роблять у круглих дужках, наприклад: " у формулі (2.2)".

Рівняння і формули необхідно виділяти в тексті вільними рядками (вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка).

Приклад:
$$E^{ee} = E_{int} + \sum_{i=1}^n e_i^{ee} q_i t_i \quad (1.1)$$

$$F_2 = S_3 - S_4 \quad (1.2)$$

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова "Примітки" ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" ставлять крапку.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні дипломної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі. Посилання в тексті дипломної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, “... у працях [1],[2],...”.

Якщо в тексті роботи необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, то використовують формат [1, с. 15], що має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

При непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело.

Посилання в тексті можуть бути посторінковими чи наскрізними. У наскрізних посиланнях перші цифри, у квадратних дужках, відповідають порядковому номеру праці, використаної студентом, що наведена у списку використаних джерел, другі – вказують сторінки видання, інформація яких була використана в процесі написання роботи. Наприклад: [2, с. 357]. Як свідчить досвід написання наукових робіт, наскрізна нумерація є більш прийнятною.

Список використаних джерел найбільш доцільно розміщувати в порядку згадування джерел у тексті за їх наскрізною нумерацією, а також можна складати список за алфавітом авторів чи хронологічною ознакою, **але не менше 80-90 джерел**. Вимоги щодо його формування подано в Додатку Р.

Додатки оформляються як продовження дипломної роботи після списку використаних джерел. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Угорі малими літерами друкується заголовок з першої великої симетрично, відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток” і велика літера, що позначає додаток. Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: Додаток А; Додаток Б...

При оформленні додатків окремою частиною на титульному аркуші друкують великими літерами слово “ДОДАТКИ”.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А. 1) - перша формула додатка А.

Заключна стадія оформлення дипломної роботи - переплетення. Можна використовувати і спеціальні папки для дипломних робіт.

Дипломна робота повинна бути підписана студентом на титульному листку із зазначенням дати. Науковий керівник у письмовій формі дає розгорнутий відгук на виконану студентом дипломну роботу. Після цього здійснюється зовнішнє рецензування.

Оформлена дипломна робота (з відгуком наукового керівника, зовнішньою рецензією) подається до Державної екзаменаційної комісії в термін, встановлений наказом ректора. Студент-дипломник має можливість ознайомитися на кафедрі з відгуком керівника та зовнішньою рецензією за 2-3 дні до захисту.

4. Захист дипломної роботи

Процедура захисту

Дипломна робота захищається перед спеціальною комісією. Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які висвітлюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, які містяться у роботі. Бажана кількість ілюстрацій — 5-7.

Наявність ілюстративного матеріалу та наукової статті з теми дипломної роботи магістра під час захисту дипломної роботи обов'язкова. Студенти, що не подали до захисту наглядні матеріали, та Наукову статтю до Наукового вісника студентських наукових робіт з окремим рішенням ДЕК знімаються із захисту.

Захист магістерської роботи починається з доповіді її автора, в якій він/ вона у межах 8-10 хв. має викласти:

- актуальність теми,
- структуру роботи,
- об'єкт, предмет та методи дослідження,
- зміст запропонованих заходів та обґрунтування їх ефективності (для їх викладення рекомендується затратити не менше 70% часу, відведеного для доповіді).

На завершення студенту необхідно зазначити: де слід, на його думку, застосувати результати дослідження; яка очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих ним / нею заходів.

Члени комісії, присутні на захисті, можуть задавати студенту питання з метою визначення рівня та самостійності підготовки роботи.

Під час захисту ведеться запис робіт у спеціальній формі. Обсяг часу на загальний захист магістерської роботи не повинен перевищувати 15 хвилин. Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні комісії виноситься її рішення. У випадку незгоди членів комісії думка її голови є вирішальною. Рішення комісії щодо результатів захисту магістерських робіт оголошується головою комісії в день проведення їх захисту. Студенти, які одержали під час захисту незадовільні оцінки, здійснюють перезахист через рік.

Дипломна робота після захисту передається на збереження до архіву кафедри.

5. Критерії оцінювання роботи

Оцінка **"відмінно"** виставляється студенту, який виконав глибоке і системне самостійне дослідження в магістерській дипломній роботі, вільно володіє матеріалом, знайомий з наведеною в роботі літературою, досконало володіє навиками необхідних розрахунків, грамотно і логічно викладає матеріал, дає змістовні і аргументовані відповіді на запитання.

Оцінка **"добре"** виставляється студенту, який показав повне знання матеріалу роботи, засвоїв основну літературу з теми дослідження, володіє практичними навиками, розуміє здійснені розрахунки, але при відповіді допускає деякі неточності, недостатньо глибоко інтерпретує отримані результати дослідження, при цьому викладає матеріал на достатньо високому рівні.

Оцінка **"задовільно"** виставляється студенту, який показав знання основного матеріалу роботи в обмеженому обсязі, але достатньому для розуміння основних питань досліджуваної економічної проблематики, слабо пов'язує теоретичні знання з практикою, доповідь і відповіді буде непослідовно. Допущені помилки у відповідях і в розрахунках студент може виправити під керівництвом викладача.

Оцінка **"незадовільно"** виставляється, коли студент поверхово знає основний матеріал роботи, допускає грубі помилки у відповідях і в розрахунках, не розуміє, як застосувати отримані результати в практичній діяльності, не може логічно побудувати свою доповідь, з чого видно, що такий випускник не може продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення університету без додаткової підготовки.

ДОДАТКИ

Додаток А

Завідувачу кафедри економіки і підприємництва,
проф. Мікловді В.П.,
студента спеціальності 05-економіка спеціалізації 8.051 "Економіка підприємства"
_____ форми навчання
Петренка Петра Івановича

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему дипломної роботи "Економічне обґрунтування маркетингової стратегії підприємства" на матеріалах ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика".

"__" _____ 20__ р.

Підпис студента

Додаток Б

Орієнтовна тематика для виконання дипломних робіт магістра

Активи підприємства:

1. Механізм ефективного використання основних засобів підприємства.
2. Амортизаційна політика та її вплив на фінансову діяльність підприємства.
3. Механізм ефективного відтворення основних засобів підприємства.
4. Формування програми ефективного використання технічної бази підприємства.
5. Розробка підходів до ефективного оновлення технічної бази підприємства
6. Підходи до формування ефективного складу нематеріальних активів підприємства
7. Механізм ефективного використання нематеріальних активів підприємства.
8. Механізм формування ефективної структури оборотних активів підприємства.
9. Розробка механізму ефективного використання оборотних активів підприємства.

Виробництво та логістика:

10. Системний підхід до організації виробництва.
11. Диверсифікація виробничої діяльності підприємства та її ефективність.
12. Формування і використання виробничого потенціалу підприємств.
13. Оптимізація товарно-клієнтурного портфеля підприємства.
14. Внутрішньовиробниче економічне управління на підприємстві та шляхи його вдосконалення.
15. Розробка напрямів ресурсозбереження на підприємстві.
16. Розробка напрямів збереження енергетичних ресурсів на підприємстві.
17. Виробнича структура підприємства та шляхи її вдосконалення.
18. Підвищення ефективності виробництва на підприємстві.
19. Організаційно-економічні заходи скорочення циклу розробки та освоєння нової продукції.
20. Логістичні підходи до організації ефективної діяльності підприємства.
21. Розробка стратегії управління якістю продукції в ринкових умовах.
22. Розробка механізму впровадження ISO з питань управління якістю продукції та екобезпеки.

Управління та функціональні особливості різних видів підприємств/ їх внутрішніх служб:

23. Світові управлінські моделі та шляхи їх застосування на підприємствах в Україні.
24. Системний підхід до впровадження сучасних методів управління діяльністю підприємства.
25. Підходи до формування організаційної культури підприємства.
26. Системний підхід до формування стратегічного управління на підприємстві.
27. Механізми оцінки стратегічного рівня підприємства.
28. Стратегічне планування та обґрунтування шляхів його впровадження на підприємстві.
29. Розробка напрямів підвищення ефективності корпоративного управління.
30. Розробка бізнес-плану організації нового підприємства.
31. Бізнес-процеси та шляхи вдосконалення управління ними в сучасних умовах господарювання.
32. Розробка бізнес-плану впровадження нової продукції чи послуг.
33. Тактичне планування підприємства та шляхи його покращення.
34. Оперативне планування на підприємстві та шляхи його покращення.
35. Розробка напрямів оптимізації комунікаційних функцій управління.
36. Технологія прийняття управлінських рішень та шляхи підвищення її ефективності.
37. Діагностика та вирішення управлінських проблем в сучасних умовах господарювання.
38. Розробка напрямів оптимізації контрольних функцій управління.
39. Організаційна структура управління підприємством та її вдосконалення в умовах ринку.
40. Соціальна структура підприємства та шляхи її вдосконалення.
41. Соціальна політика як фактор мотивації економічної діяльності.
42. Організація керівництва підприємством та шляхи її вдосконалення в сучасних умовах господарювання.

43. Формування механізму TQM (тотальної системи управління якістю) на підприємстві.
44. Формування системи управління ефективністю на підприємстві.
45. Формування інноваційної моделі розвитку підприємства.
46. Формування системи конкурентних переваг підприємства.
47. Особливості формування конкурентних переваг підприємства в умовах глобального оточення.
48. Управління конкурентоспроможністю продукції та шляхи його вдосконалення.
49. Інвестиційна діяльність підприємства та шляхи її вдосконалення.
50. Розробка ефективного інвестиційного портфеля підприємства.
51. Зовнішньо - економічна діяльність підприємства і шляхи її оптимізації.
52. Удосконалення системи управління господарськими ризиками на підприємстві.
53. Шляхи вдосконалення системи управління банківською установою
54. Шляхи вдосконалення стратегічного управління виробничим підприємством
55. Управління формуванням конкурентного середовища підприємств туристично-рекреаційного комплексу Закарпатської області
56. Шляхи вдосконалення бізнес-планування діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання
57. Впровадження контролінгу як функції стратегічного управління підприємством.
58. Управління ризиком в умовах турбулентності навколишнього оточення.
59. Вдосконалення методики оцінки ефективності праці на підприємстві.
60. Ризик підприємницької діяльності та шляхи вдосконалення управління ним в умовах турбулентності навколишнього середовища.
61. Вдосконалення управління діяльністю підприємства в умовах переходу до економіки знань.
62. Конкурентоспроможність підприємства та шляхи її підвищення.
63. Конкурентні стратегії та їх застосування в сучасних економічних умовах.

Особливості діяльності різних видів підприємств:

64. Особливості діяльності суб'єктів малого (малого і середнього) підприємництва.
65. Особливості управління трудовими ресурсами МСБ.
66. Економічне обґрунтування утворення акціонерного підприємства.
67. Економічне обґрунтування утворення спільного підприємства.
68. Особливості діяльності фермерського господарства в ринкових умовах господарювання.
69. Особливості діяльності реформованого сільського господарського підприємства в ринкових умовах господарювання.
70. Особливості діяльності інноваційно-активних підприємств АПК.
71. Соціально-економічна ефективність виробництва екологічно чистої продукції АПК.
72. Соціально-економічна ефективність екологізації виробництва у лісопромисловому комплексі.
73. Організаційно-економічний механізм розвитку лісогосподарських підприємств.
74. Особливості діяльності туристично-рекреаційних об'єктів в ринкових умовах господарювання.
75. Формування конкурентних переваг організацій рекреаційно-туристичного комплексу.
76. Організаційно-економічні моделі розвитку об'єктів екотуризму в регіоні.
77. Особливості діяльності інноваційно-активних підприємств рекреаційно-туристичного комплексу.
78. Розробка механізму стимулювання інноваційних процесів на підприємстві.
79. Формування механізму стимулювання екологічних інновацій на підприємстві.
80. Економічне обґрунтування створення нових господарських структур у циклі „наука-виробництво”.
81. Регіональні особливості прикордонного співробітництва підприємства.
82. Механізм формування та використання кластерних систем для забезпечення стійкого розвитку підприємства / галузі.

Організація та оплата праці:

83. Креативна праця та особливості її оплати.
84. Вдосконалення систем оплати праці в умовах переходу до економіки знань.
85. Світові моделі управління персоналом та їх впровадження на підприємстві.
86. Стратегії управління персоналом та їх впровадження на підприємстві.

87. Вдосконалення управління розвитком персоналу.
88. Маркетинг персоналу та шляхи підвищення його ефективності.
89. Вплив регіонального ринку праці на формування трудового потенціалу підприємства.
90. Розробка стратегії управління персоналом.
91. Впровадження сучасних форм організації праці на підприємстві.
92. Шляхи підвищення ефективності управління робочим часом на підприємстві.
93. Впровадження сучасних форм оцінки діяльності працівників.
94. Впровадження сучасних форм мотивації праці на підприємстві.
95. Підходи до мотивації діяльності працівників в умовах стратегічного розвитку підприємства.
96. Підходи до формування творчого клімату на підприємстві.
97. Кваліфікація персоналу в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства.
98. Шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства.
99. Формування конкурентної політики оплати праці на підприємстві.
100. Вдосконалення непрямих методів управління персоналом в сучасних умовах господарювання.
101. Удосконалення оплати праці промислово - виробничого персоналу.
102. Удосконалення оплати праці адміністративного персоналу.
103. Розробка програми підвищення продуктивності праці на підприємстві.
104. Шляхи вдосконалення мотиваційного механізму виробничого підприємства
105. Шляхи вдосконалення управління людським капіталом підприємства.
106. Людський капітал підприємства та шляхи підвищення ефективності його використання.
107. Соціальний капітал підприємства та шляхи оптимального його формування.
108. Обґрунтування розвитку економіки знань як складової конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах господарювання.
109. Креативний капітал та його вплив на конкурентоспроможність підприємства.
110. Стратегія управління знаннями на підприємстві в сучасних умовах господарювання.
111. Менеджмент знань як складова системи управління підприємством в сучасних умовах господарювання.
112. Складові трудового потенціалу підприємства та шляхи підвищення ефективності його використання.
113. Екзистенція соціально-трудова відносин на підприємстві та їх вплив на результат його діяльності.
114. Сучасні проблеми організації праці на підприємстві та обґрунтування шляхів їх вирішення.
115. Сучасні проблеми нормування праці на підприємстві та обґрунтування шляхів їх вирішення.
116. Теоретичний абрис та практичні засади впровадження прогресивних форм організації та оплати праці на підприємстві.
117. Сучасні концептуальні підходи до ефективності праці та обґрунтування практичних напрямків її зростання.
118. Впровадження рефлексивних методів управління кадрами підприємства.
119. Емерджентний підхід до управління трудовим потенціалом підприємства.
120. Ефективність людського капіталу підприємства та шляхи її підвищення.
121. Синергетичний фактор підвищення ефективності управління персоналом підприємства.
122. Синергетичний підхід до управління продуктивністю праці та шляхи його впровадження на підприємстві.
123. Рентабельність та продуктивність праці як основа ефективної діяльності підприємства
124. Управління нормуванням праці та шляхи його вдосконалення.
125. Соціальне партнерство як фактор ефективного розвитку підприємства.
126. Контролінг як організаційно-інформаційна основа моніторингу соціально-трудова сфери підприємства.

Маркетинг і збут:

127. Маркетингові підходи до оцінки конкурентного стану підприємства.
128. Розробка методик дослідження ринкових сегментів споживачів продукції підприємства.
129. Розробка ринкової політики ціноутворення для підприємства.
130. Обґрунтування маркетингової стратегії підприємства.
131. Розробка маркетингового плану підприємства.
132. Маркетинговий механізм підвищення ефективності збутової діяльності підприємства.

133. Теоретичні основи маркетингової діяльності підприємства та практичні засади її вдосконалення.
134. Сутність теоретичних засад маркетингової політики підприємства та обґрунтування шляхів її впровадження.
135. Маркетинговий потенціал підприємства та обґрунтування шляхів його активізації.

Планування, діагностика та ефективність діяльності підприємства:

136. Підвищення ефективності діяльності підприємства в умовах переходу до економіки знань.
137. Оцінка майнового стану підприємства.
138. Оптимізація витрат на підприємстві.
139. Аналіз впливу витрат на конкурентноздатність продукції.
140. Аналіз впливу податкових та інших відрахувань і зборів на ефективність діяльності підприємства.
141. Прогнозування витрат на виробництво нових виробів на етапі їх розробки і впровадження.
142. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства та шляхи його покращення.
143. Аналіз та планування прибутковості підприємства.
144. Формування і підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.
145. Формування ефективного інвестиційного портфелю підприємства.
146. Оцінка ефективності використання інвестицій на підприємстві.
147. Оцінка ефективності кооперування, спеціалізації та комбінування виробництва на підприємстві.
148. Економічна безпека підприємства та шляхи її підвищення.
149. Механізм здійснення та ефективність реструктуризації підприємств.
150. Механізм фінансового оздоровлення підприємств.
151. Оптимізація фінансового менеджменту в системі корпоративного управління акціонерним товариством.
152. Розробка заходів запобігання банкрутства підприємства.
153. Механізм антикризового менеджменту на підприємстві.
154. Вдосконалення ефективності діяльності підприємства.
155. Ендогенні фактори економічного розвитку підприємства та обґрунтування їх впровадження в сучасних умовах господарювання.
156. Шляхи розвитку підприємницької діяльності в умовах економіки постмодерну.
157. Механізми управління ефективністю діяльності підприємств в умовах економіки очікувань.

Корпоративне управління:

158. Роль акціонерних компаній у ринковій економіці та необхідність організації системи їх корпоративного управління.
159. Корпоративне управління: теоретичні аспекти та практичні рекомендації.
160. Принципи корпоративного управління (ОЕСР) і їх значення для діяльності корпорації (акціонерного товариства).
161. Роль та значення розкриття інформації відкритими акціонерними товариствами як складової частини ефективного корпоративного управління.
162. Становлення перспективи та роль державного регулювання ринку цінних паперів в Україні.
163. Корпоративне управління як фактор впливу на інвестиційну привабливість підприємств.
164. Принципи корпоративного управління та особливості їх застосування в акціонерних товариствах в Україні.
165. Корпоративне управління підприємствами в умовах становлення та розвитку ринкових відносин в Україні.
166. Роль і значення загальних зборів акціонерів як вищого органу управління акціонерним товариством.
167. Акціонерна власність – провідна форма господарювання в умовах перехідної економіки.

168. Змістовне навантаження стратегічного потенціалу підприємства та підвищення ефективності його використання.
169. Складові комунікаційної системи підприємства та обґрунтування факторів її ефективного функціонування.
170. Моделі розвитку підприємства та їх впровадження на вітчизняних підприємствах

Планування діяльності підприємства:

171. Стратегічне планування розвитку акціонерного товариства у системі корпоративних відносин.
172. Стратегічне планування: роль, місце та сутність в системі управління підприємством.
173. Тактичне планування та його місце в плановій системі підприємства.
174. Особливості планування виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) в ринкових умовах господарювання.
175. Оперативно-виробниче планування в системі планів підприємства.
176. Системний підхід до управління підприємством.

Сучасні проблемні підходи розвитку економічного механізму підприємств:

177. Впровадження контролінгу як функції стратегічного управління підприємством.
178. Шляхи вдосконалення управління людським капіталом підприємства.
179. Людський капітал підприємства та шляхи підвищення ефективності його використання.
180. Системний підхід до управління підприємством.
181. Шляхи розвитку підприємницької діяльності в умовах економіки постмодерну.
182. Соціальний капітал підприємства та шляхи оптимального його формування.
183. Обґрунтування розвитку економіки знань як складової конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах господарювання.
184. Креативний капітал та його вплив на конкурентоспроможність підприємства.
185. Стратегія управління знаннями на підприємстві в сучасних умовах господарювання.
186. Менеджмент знань як складова системи управління підприємством в сучасних умовах господарювання.
187. Управління ризиком в умовах турбулентності навколишнього оточення.
188. Вдосконалення методики оцінки ефективності праці на підприємстві.
189. Теоретичні основи маркетингової діяльності підприємства та практичні засади її вдосконалення.
190. Сутність теоретичних засад маркетингової політики підприємства та обґрунтування шляхів її впровадження.
191. Маркетинговий потенціал підприємства та обґрунтування шляхів його активізації.
192. Змістовне навантаження стратегічного потенціалу підприємства та підвищення ефективності його використання.
193. Складові трудового потенціалу підприємства та шляхи підвищення ефективності його використання.
194. Екзистенція соціально-трудова відносин на підприємстві та їх вплив на результат його діяльності.
195. Сучасні проблеми організації праці на підприємстві та обґрунтування шляхів їх вирішення.
196. Сучасні проблеми нормування праці на підприємстві та обґрунтування шляхів їх вирішення.
197. Теоретичний абрис та практичні засади впровадження прогресивних форм організації та оплати праці на підприємстві.
198. Сучасні концептуальні підходи до ефективності праці та обґрунтування практичних напрямків її зростання.
199. Складові комунікаційної системи підприємства та обґрунтування факторів її ефективного функціонування.
200. Впровадження рефлексивних методів управління кадрами підприємства.
201. Емерджентний підхід до управління трудовим потенціалом підприємства.
202. Ефективність людського капіталу підприємства та шляхи її підвищення.
203. Синергетичний фактор підвищення ефективності управління персоналом підприємства.
204. Моделі розвитку підприємства та їх впровадження на вітчизняних підприємствах.
205. Синергетичний підхід до управління продуктивністю праці та шляхи його впровадження на підприємстві.
206. Рентабельність та продуктивність праці як основа ефективної діяльності підприємства.
207. Управління нормуванням праці та шляхи його вдосконалення.
208. Соціальне партнерство як фактор ефективного розвитку підприємства.
209. Контролінг як організаційно-інформаційна основа моніторингу соціально-трудова сфери підприємства.

Додаток В

Список рекомендованої літератури для виконання дипломної роботи (примірний перелік)

1. Гейк П., Джексон П. Вчись аналізувати ринок// Пер. з англ. Львів: Сейбр-Світло, 1995. 270 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-ІУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (з урахуванням останніх змін в редакції станом на 26.10.2011р.)
3. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / за ред. З.О. Манів, І.М. Луцький. К.: Знання 2004. 580с.
4. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / за ред. Л.В.Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка К.: Ельга-Н, КНТ, 2009. 780 с.
5. Економіка підприємства: [підручник] / за заг. ред. Й. М. Петровича. Львів: «Новий Світ-2000», 2004. 680 с.
6. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 3 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. 2002. 952 с.
7. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 1 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. 2002. 864 с.
8. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 2 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. 2002.– 952 с.
9. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія бачення/ К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 309 с.
10. Жаліло Я. А. Економічна безпека України: критерії та механізми забезпечення//Економічні проблеми ХХІ століття : міжнародний та український виміри; за ред. С. І. Юрія, Є В. Савельєва. К. : Знання, 2007. 595 с.
11. Закарпатська інформаційна система. URL: <http://zakarpattya.net>
12. Закарпатська Обласна державна адміністрація. URL: <http://www.carpathia.gov.ua>
13. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. К.: ВЕЛЕС, 2005. 79 с.
14. Іванілов О.С. Економіка підприємства/ К.: ЦУЛ, 2009. – 728 с.
15. Ілляшенко С.М., Прокопенко О.В. Формування ринку екологічних інновацій: економічні основи управління: [монографія]; за ред. С.М. Ілляшенка. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2002. 250 с.
16. Класифікація видів економічної діяльності : NACE (Rev. 2) ДК 009:2010. Класифікатор чинний з 01.01.2012 р. згідно з Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 530 від 29.11.2010). URL: http://www.ubc.ua/Links/codes_ua2.html (<http://kved.ukrstat.gov.ua/>)

17. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : [навч. посібник]. К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. 240 с.
18. Кодекс законів України про працю(1971) зі змінами та доповненнями від 20.08.2006 р. Міністерство юстиції України. Кодекси України. К.: Форум. 2006.
19. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р., № 254к/96-ВР// Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
20. Кредісов А. І., Панченко Є. Г., Кредісов В. А. Менеджмент для керівників. К. : Знання, 1999. 342 с.
21. Кузьмін О. Е. Сучасний менеджмент : [навч. прикладний посібник]. Львів : Центр Європи, 1995. 176 с.
22. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: [навч. посіб.]. К.: Центр навч. л-ри, 2007. 400 с.
23. Мороз С.М. Фінансові аспекти розвитку інфраструктури агробізнесу// Вісник Сумського державного аграрного університету. 1998. № 2. С. 226 - 231.
24. Підприємництво в Україні. Проблеми становлення та розвитку/ [М.І. Долішній, М.А. Козоріз, В.П. Мікловда, А.С. Даниленко]. Ужгород: Карпати, 1997. – 363 с.
25. Податковий кодекс України від 02.12. 2010р. № 2755-ІУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
26. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: [структурно-логічний навч. посіб.]. К.: КНЕУ, 2001. – 457 с.
27. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-УІ [чинний]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-ХІУ [чинний]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
29. Про внесення змін до податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.: Закон України від 04.11.2011 р. № 4014-УІ [чинний]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
30. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р. № 733. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
31. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-УІ [чинний]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
32. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-ІV [чинний]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
33. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-ВІ [чинний]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
34. Робинсон Дж. Экономическая теория несовершенной конкуренции / Дж. Робинсон. М.: Прогресс, 1986. 471 с.

35. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : [навч. посіб.]. К.: Знання, 2004. 654 с.
36. Савчук В.І., Корж Д.А. Системи управління конкурентоспроможністю: [підручник]. Х.: Основа, 2003. 245 с.
37. Самуельсон П., Нордхаус Д. Экономика. М.: БИНОМ, 1997. 800 с.
38. Сідун В.А., Пономарьова Ю. В. Экономика підприємства: [навч. посіб.] / К.: Центр навчальної літератури, 2003. 436 с.
39. Статистичний щорічник Закарпаття 2019/Головне управління статистики у Закарпатській області; за ред. Г. Д. Гриник. 2020. 447 с.
40. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 рр.). Шляхом європейської інтеграції/Авт. кол.: А.С.Гальчинський, В.М.Геєць та ін. Нац. ін-т стратег.дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. 416 с.
41. Стратегія економічного та соціального розвитку Закарпатської області до 2025 року. URL : <http://www.carpathia.gov.ua>
42. Сухарський В. С. Менеджмент : [навч. посіб.]/ Тернопіль : Астон, 2001. 340 с.
43. Тейлор Ф. У.Принципы научного менеджмента/М.:Контролинг,1991. 104 с.
44. Теньков С. О. Науково-практичний коментар до Господарського кодексу України : від 16 січня 2003 р./ Сергій Опанасович Теньков. К. : Видавництво А.С.К., 2004. 720 с. (Нормат. док. та комент.).
45. Уткин Э. А. История менеджмента/ М. : ЭКМОС, 1997. 214 с.
46. Файоль А. Общее и промышленное управление/ М. : кономика, 1992. 128 с.
47. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент/ М.: Маркетинг, 2002. 892 с.
48. Фатхутдинов Р.А. Стратегический маркетинг: [ученик]. М.: ЗАО "Интел-Синтез", 2000. 640 с.
49. Федулова Л. І. Актуальні проблеми менеджменту в Україні. К. : „Фенікс”, 2005. 320 с.
50. Федулова Л.І. Сучасні концепції менеджменту: [навч. посіб.]; за ред. Л.І. Федулової. К.: Центр учбової літератури, 2007. С. 244-249.
51. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства : [навч. посіб.]. К.: Центр навчальної літератури, 2002. 654 с.
52. Шваб Л.І. Экономика підприємства/ К.: Каравела, 2011. 416 с.
53. Шумпетер Й. Инновационность и предпринимательство: практика и принципы. М.: «Инфра», 1992. 200 с.
54. Шустіков А. А. Фінансова статистика [навч.-метод. посіб.]. К.: КНЕУ, 2003. 205 с.
55. Эмерсон Г. Двенадцать принципов производительности. URL <http://allbookz.ru/publ/knigi/menedzhment>

*Періодичні видання: Фінанси України, Статистика України, Економіка України, Актуальні проблеми економіки. Фінансова та статистична звітність підприємств. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку затверджені наказом Міністерства фінансів України та зареєстровані в Міністерстві юстиції України.

Додаток Д

Реєстраційний номер _____

Дата _____

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ „Ужгородський національний університет”
Економічний факультет
Кафедра економіки і підприємництва

Аналіз та планування прибутковості
підприємства

(на матеріалах ПрАТ «Ужгородська швейна фабрика»)

ПЕТРЕНКО ПЕТРО ПЕТРОВИЧ

спеціальність 051 - Економіка
спеціалізація 8.051 - Економіка підприємства

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня
Магістра

Науковий керівник:
Газуда М.В.
д.е.н., професор

Ужгород – 20__

Додаток Е
Типовий бланк завдання
 Міністерство освіти і науки України
 Державний вищий навчальний заклад
 "Ужгородський національний університет"
 Економічний факультет
 Кафедра економіки і підприємництва
 Спеціальність 051 – Економіка
 Спеціалізація 8.051 - Економіка підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри економіки і підприємництва,
 д.е.н., професор, чл.-кор. НАН України.

_____ Мікловда В.П.
 (підпис)

" _ " _____ рік _____
 (дата)

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу студента

Петренко Петро Іванович

 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Економічне обґрунтування маркетингової стратегії підприємства (на матеріалах ЗАТ „Ужгородська швейна фабрика”)
 затверджена на засіданні кафедри економіки і підприємництва, пр. №____ від
 " _ " _____ 20 __ р.
 2. Термін виконання студентом роботи _____
 3. Вихідні дані для роботи : підручники, наукові статті, статистичні й інформаційні матеріали, звіти підприємства, електронний ресурс
 4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки 1. Загальна характеристика діяльності та оцінка основних показників фінансово – економічного стану підприємства. 2. Дослідження особливостей формування маркетингової стратегії фабрики
 5. Перелік графічного матеріалу таблиці, рисунки, схеми, діаграми
-
6. Дата видачі завдання на дипломну роботу магістра __ .__. 20 __ р.

Додаток Ж
Приклад заповнення календарного плану

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Найменування розділів роботи	Термін виконання	Примітки
Розділ 1. Теоретико-методичні засади та економічний зміст маркетингової стратегії підприємства		
1.1. Маркетингові стратегії, сутність та значення в діяльності підприємства		
1.2. Аналіз чинників, що впливають на формування маркетингової стратегії підприємства		
1.3. Маркетингове планування, як основа ефективної діяльності підприємства		
Розділ 2. Аналіз до формування маркетингової стратегії на ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика"		
2.1. Характеристика діяльності підприємства та оцінювання її результатів		
2.2. Аналіз власної конкурентної позиції на ринку		
2.3. Політика ціноутворення підприємства		
2.4. Формування маркетингової стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання		
Розділ 3. Напрями вдосконалення маркетингової стратегії на ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика"		

Науковий керівник роботи: _____

Завдання прийнято студентом до виконання: _____

Додаток 3
Приклад оформлення реферату роботи

РЕФЕРАТ

Дипломна робота магістра на тему: **Економічне обґрунтування маркетингової стратегії підприємства (на матеріалах ЗАТ „Ужгородська швейна фабрика”)**.

Дипломна робота містить 110 сторінок, 16 таблиць, 9 рисунків, перелік літературних джерел з 110 найменувань на 8 сторінках, 9 додатків.

Ключові слова: маркетинг, стратегія, збут, швейні підприємства, ціноутворення, стимулювання, просування, реклама.

Об’єктом дослідження є процеси формування маркетингової стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних засад маркетингової стратегії підприємства, зокрема на підприємстві ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика".

Мета дипломної роботи магістра: обґрунтування теоретичних підходів та прикладних засад і рекомендацій стосовно формування і вдосконалення, а також планування маркетингової стратегії підприємства на перспективу.

Методи дослідження: діалектичний метод пізнання явищ і процесів, індуктивний і дедуктивний аналіз, методи групування, порівняльного та економіко-статистичного аналізу, методи постановки цілей і вироблення рекомендацій щодо вдосконалення маркетингової стратегії підприємства на перспективу.

На основі проведеного дослідження сформульовано основні напрями вдосконалення маркетингової стратегії на підприємстві. Отримані результати можуть бути використані для проекту удосконалення маркетингової стратегії на підприємстві ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика" та на інших споріднених підприємствах.

Додаток К
Приклад змісту роботи

Тема :

ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА
(на матеріалах ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика")

	ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
	1.1. Маркетингові стратегії, сутність та значення в діяльності підприємства.....	6
	1.2. Аналіз чинників, що впливають на формування маркетингової стратегії підприємства.....	12
	1.3. Маркетингове планування, як основа ефективної діяльності підприємства	18
	Висновки до розділу 1.....	
РОЗДІЛ 2	АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ НА ЗАТ „УЖГОРОДСЬКА ШВЕЙНА ФАБРИКА”	22
	2.1. Характеристика діяльності підприємства та оцінювання її результатів.....	22
	2.2. Аналіз власної конкурентної позиції на ринку.....	28
	2.3. Політика ціноутворення підприємства.....	40
	2.4. Формування маркетингової стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання.....	47
	Висновки до розділу 2.....	
РОЗДІЛ 3	НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ НА ЗАТ "УЖГОРОДСЬКА ШВЕЙНА ФАБРИКА".....	60
	3.1. Проблеми та перспективи розвитку підприємств легкої промисловості України.....	70
	3.2. Напрями вдосконалення діяльності підприємства ЗАТ "Ужгородська швейна фабрика".....	76
	Висновки до розділу 3.....	86
	ВИСНОВКИ.....	88
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	92
	ДОДАТКИ.....	100

Додаток Л

Характеристика розділів дипломної роботи

Розділи	Загальна характеристика розділу	Орієнтовна структура, зміст розділу	Обсяг арк.
теоретичний	Викладаються основні теоретичні та методичні положення щодо обраної проблеми. Розділ має носити проблемний характер. Автору слід показати глибокі знання сучасного стану економічної думки, виявити дискусійні та невирішені аспекти теми, своє ставлення до них, накреслити шляхи їх вирішення. Передбачає огляд значної кількості літературних джерел з обов'язковим посиланням на них.	1. Основні теоретичні та методичні положення щодо (теми роботи). 1.1. Історико-економічний розгляд досліджуваної проблеми та аналіз її місця в системі сучасної економіки. 1.2. Аналіз сучасних концепцій (підходів до розгляду) досліджуваної проблеми. 1.3. Структурування проблеми та вибір конкретного напрямку дослідження. Висновки до розділу 1.	30
аналітичний	На основі аналізу діяльності об'єкту дослідження, спеціальних економічних обстежень автор повинен виявити позитивні і негативні моменти, встановити причини недоліків, оцінити можливості щодо реалізації мети випускної роботи.	1. Аналіз діяльності об'єкта дослідження. 1.1. Характеристика об'єкта дослідження (історія розвитку об'єкта, статус за формою власності, характер робіт та послуг, що виконує, взаємозв'язок з іншими підприємствами чи організаціями, виробнича та управлінська структура, загальний аналіз сучасного стану та перспективи розвитку). 1.2. Аналіз узагальнюючих показників діяльності об'єкта дослідження. 1.3. Аналіз часткових показників діяльності об'єкта. Висновки до розділу 2.	25
оптимізаційно-прикладний	На основі проведеного аналізу автор повинен запропонувати конкретні заходи щодо реалізації мети роботи, зробити необхідні розрахунки і визначити соціально-економічну ефективність запропонованих заходів.	2. Обґрунтування шляхів вдосконалення діяльності (вирішення проблеми). 2.1. Перелік та опис заходів, спроможних сприяти вдосконаленню діяльності об'єкту дослідження. 2.2. Очікувані наслідки втілення запропонованих заходів. Висновки до розділу 3.	25

Додаток М

Контрольний список необхідних складових роботи

Перед представленням роботи керівнику перевірте будь ласка наявність у вашій роботі таких складових:

- титульний аркуш,
- типовий бланк завдання до роботи,
- відгук керівника,
- рецензія
- реферат
- зміст,
- вступ,
- основна частина з виділеними розділами і підрозділами,
- висновки,
- перелік посилань,
- упорядковані та пронумеровані додатки.

Додаток Н
Приклад оформлення таблиці

Таблиця 2.2.

**Аналіз основних складових активу та пасиву ПАТ "Закарпатгаз" за
2017-2019 рр.***

тис. грн.

Показник	2017	2018	2019	Абс. відх.(+,-)		Темп приросту(зм.),%	
				2018 / 2017	2019/ 2018	2018 / 2017	2019/ 2018
Усього активів	639136	659653,5	777104	20517,5	117450,5	3,21	17,8
Основні засоби	278048	254354,5	217947	-23693,5	-36407,5	-8,52	-14,31
Довгострок. фінансові інвестиції	1816	43183	41367	41367	-1816	2277,92	-4,21
Запаси	2095,5	2639,5	4230	544	1590,5	25,96	60,26
Сумарна дебіт. заборгованість	169015	148782	338122,5	-20233	189340,5	-11,97	127,26
Грошові кошти та їх еквіваленти	42362,5	33193,5	20169,5	-9169	-13024	-21,64	-39,24
Нерозпод. прибуток	136636,5	195344,5	89351,5	58708	-105993	42,97	-54,26
Власний капітал	420101,5	374282,5	230772	-45819	-143510,5	-10,91	-38,34
Статутний капітал	632	632	632	0	0	0	0
Поточні зобов'язання	146062	195270,5	431417	49208,5	236146,5	33,69	120,93
Сер.річна кількість акцій (шт.)	2526224	2526224	2526224	0	0	0	0

*Сформовано на основі додатків: А і Б.

Додаток П

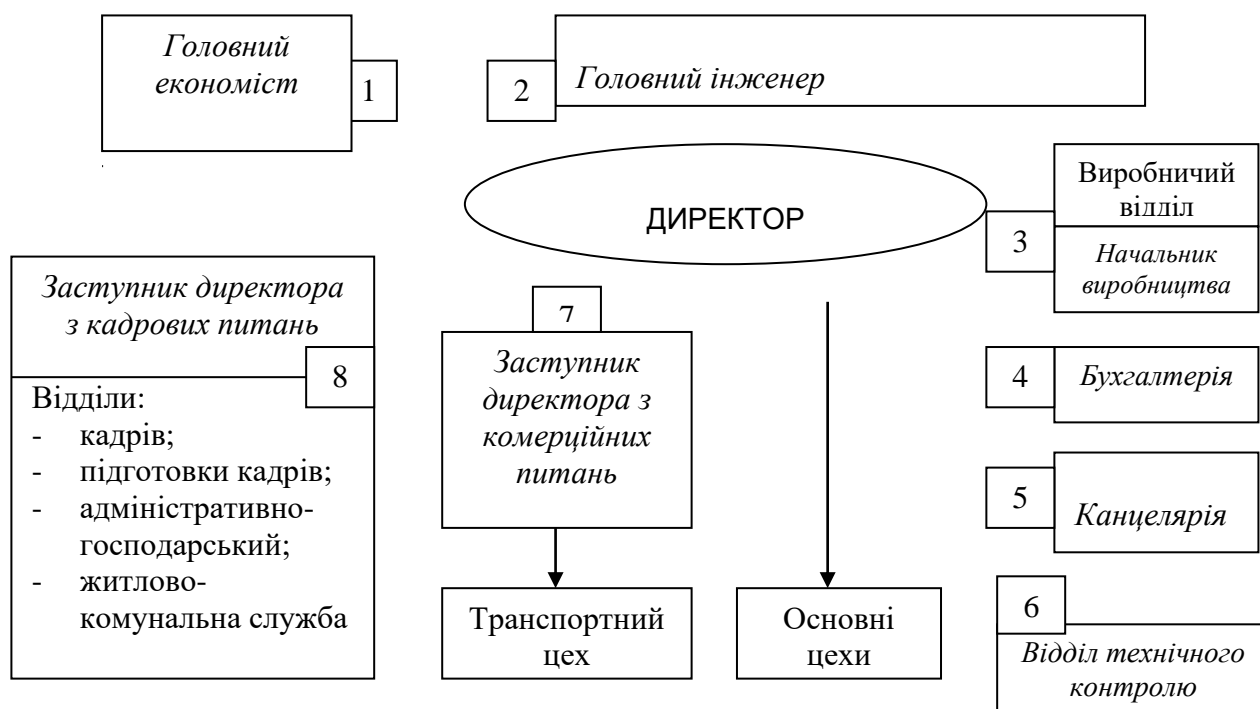

Рис. 1.1. Типова загальна структура промислового підприємства [6, с. 68].

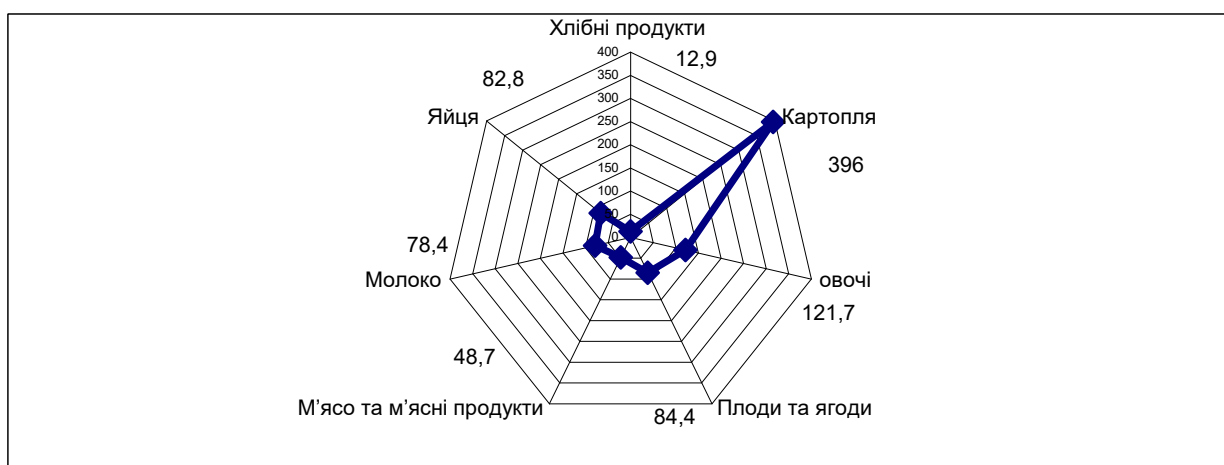

Рис. 1.1. Рівень самозабезпеченості основними видами продовольства в Закарпатській області у 2019 р. (виробництво до рекомендованих норм споживання. кг/особу), %

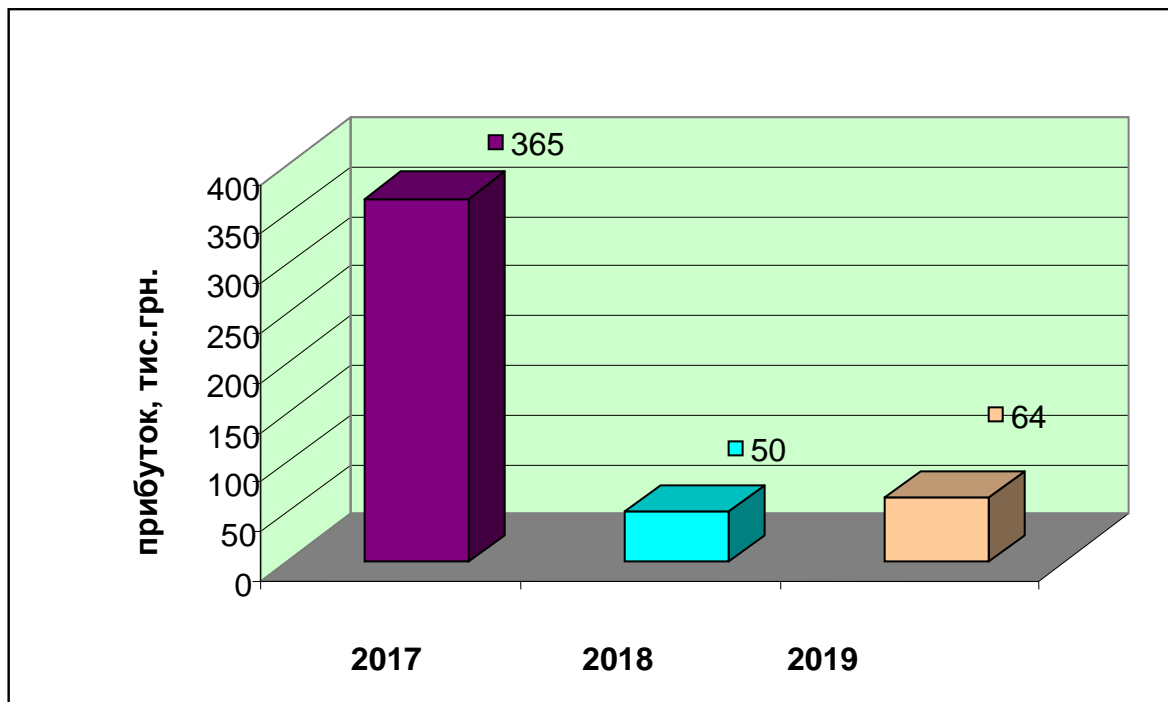

Рис.2.2. Фінансові результати ПП «Ардовецьке» за 2017-2019 роки

*Сформовано на основі додатків Б, Е,К

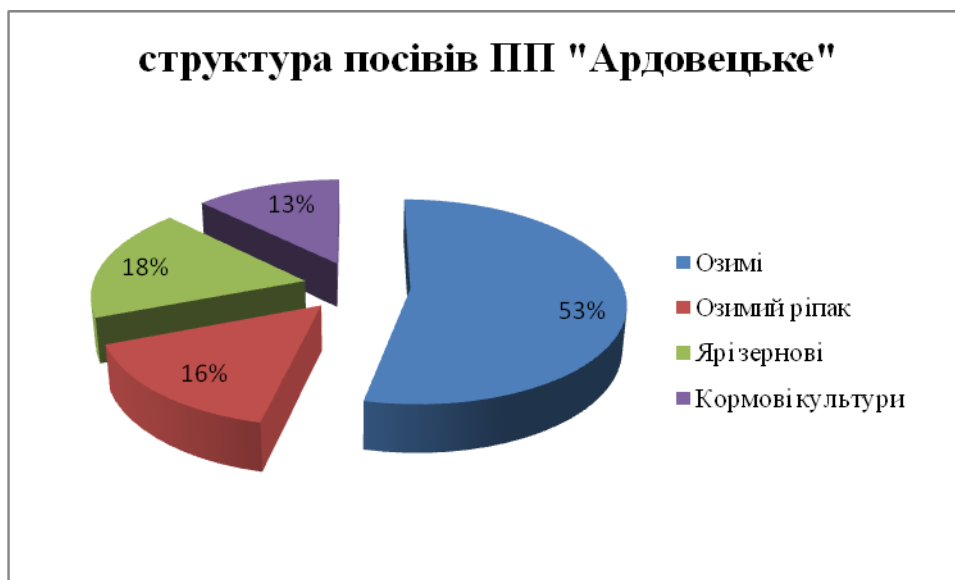

Рис. 2.1. Структура посівів ПП «Ардовецьке».

Додаток Р
ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У
СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ*

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с. 6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ- ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.

1	2
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально- виконавче право України : навч. посіб./ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомний документ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін.; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
<i>КНИГИ</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

1	2
Тези доповідей, матеріали конференцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. Збірник наукових праць «Політологічні студії». 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. Вища школа. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. Юридичний вісник України. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H
	Інші видання
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145- VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.

1	2
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).

1	2
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі Бібліотечний вісник. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. 4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

*Примітки:

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ПРИ НАПИСАННІ НАУКОВИХ РОБІТ В Україні діють два затвержені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі. 1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо. 2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с. Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. «Список використаної літератури» (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006). Згідно із наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (zareestrovano в Мін'юсті 3 лютого 2017 р. № 155/30023) МОН України спростило вимоги до оформлення списку використаних джерел. Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015» або один із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, які є загальноживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

Методичні рекомендації до виконання та захисту дипломних робіт магістра з спеціальності 051 – економіка, спеціалізації 8.051 „Економіка підприємства” сформовано на основі: Державного стандарту України ДСТУ 3008-95. (Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – К.: Держстандарт України, 1996. – 36 с.), а також:

- Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 4-е видання, виправлене і доповнене /Автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. 0 К. : редакція "Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України", Видавництво "Толока", 2010. – 80 с. (Розділ 4. Основні вимоги до оформлення дисертацій, С. 45-62).
- Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. 2011. - № 9-10. – С. 2-11.
- Довідник здобувача наукового ступеня : Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестац. наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю. І. Цеков; за ред. В. Д. Бондаренка. – 5-е вид., випр. і допов. – К. : Ред. "Бюл. Вищої атестац. Коміс. України" : Вид-во "Толока", 2011. – 56 с.
- Методичні рекомендації щодо виконання та захисту дипломних робіт магістра студентами спеціальності 051-Економіка, спеціалізації „Економіка підприємства” /Укл.: Мікловда В.П., Слава-Продан С.С., Кубіній Н.Ю., Газуда Л.М., Готра В.В., Газуда М. В., Завадяк Р. І., Агій Я. Ю. – Ужгород: ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, 2014. – 50 с.
- Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : [навч. посібник] / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 5-е вид. – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 240 с.